

U

8870. UBACH, Lluís:

“L’Hospital-Casa de Caritat de Sant Llàtzer de Terrassa”
But. Sind. Metges Cat. , Desembre 1929, núm. 112, pp. 22-28.
Article acompanyat de cinc fotografies.

8871. UBIETA ARTETA, A. :

“Cronología del desarrollo de la peste en la Península ibérica”
Cuadernos de Historia de la Revista Hispania, 1975, pp. 47-66.

8872. UDAONDO, Enrique:

“Diccionario biográfico colonial argentino”
Buenos Aires, 1945, 980 pp.
Inclou alguns sanitaris catalans que van exercir a l’Argentina.

8873. UDINA i MARTORELL, Frederic:

“Josep Cornudella, un prohombre que desaparece”
La Vanguardia, 11-XII-1985, p. 23.
Article en ocasió de la mort del Dr. Cornudella (1895-1985). Recordatori de la seva obra a l’hospital de Sant Pau i de la seva participació en l’impuls cultural de Juneda (Les Garrigues) i Sant Vicenç de Montat (Maresme).

8874. UDINA i MARTORELL, Frederic:

“Notes de la Universitat Autònoma de Barcelona”
Bellaterra, UAB, 1995, 190 pp.

8875. UGALDE, Antonio, HOMEDES, Núria :

“La diàspora catalana als Estats Units en el segle XX: el procés migratori i la contribució dels científics catalans en el camp de la salut”
Gimbernat, 2003, XXXIX, p. 237-257.
Aportació extensa, ran del congrés de Pollença sobre nombrosos metges catalans que han anat als Estats Units, entre ells Francesc Duran Reynals, Jordi Folch i Pi, Santiago Grisolia, Angel Pellicer, Josep G. Llauredó, Núria Homedes, Joan Sabater, Gabriel Virella, Carles Vallbona, Valentí Fuster, David Cardús. Referències a la seva productivitat científica i relació amb Catalunya.

8876. ULECIA, Julio:

“El dispensario para niños enfermos del doctor Vidal Solares”
Diario de Barcelona, 7-I-1892, pp. 308-309.
Notícia del dispensari. Reproduït del Boletín de la Revista de Medicina y Cirugía prácticas.

8877. ULLERSPERGER, J.B:

“Die Geschichte der Psychologie und der Psychiatrik in Spanien von der altesten Zeiten bis zur Gegenwart”

Wurzburg, 1871

Llibre fet a rel d'un viatge de l'autor que va restar gairebé desconegut a Espanya fins a la traducció de 1954. Font important de dades.

8878. ULLERSPERGER, J. B. (Johann) :

“La historia de la psicología y de la psiquiatría en España desde los más remotos tiempos hasta la actualidad”

Madrid, Alhambra, 1954, 206 pp.

Edició espanyola del text d'Ullersperger, publicat el 1871 a Wurzburg en llengua alemanya. La traducció, notes, próleg i apèndix són a càrrec de Vicent Peset i Llorca. És un estudi metòdic, bastant complet, si es té en compte l'època en que fou escrit. Bàsic per determinats aspectes. Iconografia d'interès.

8879. UMBERT i TORRESCASANA, E. :

“El doctor Enrique Bassas Grau”

AMB, s.a., 66-67, s. p.

Nota breu de l'obra del Dr. Bassas, dermatòleg.

8880. UNZETA MERINO, M. C. ; HERVÀS PUYAL, C. ; VILLAR LANDEIRA, J. M. :

“María Oliveras, pionera de la neuroanestesia en Catalunya”

Rev. Esp. Anestesiol., 1996, 43 (10), pp. 360-363.

Nota sobre aquesta metgessa, capdavantera en les tècniques d'anestèsia en neurocirurgia a Catalunya.

8881. URBANO FLORES, M. A. ; MARTÍN GALLARDO, M. J. ; ESCUDERO MENDO, A. :

“El romaní als manuscrits catalans dels segles XV-XVII, conservats a la Biblioteca de Catalunya”

Gimbernat, 1992, XVIII, pp. 187-193.

Anàlisi de tres manuscrits sobre les propietats medicinals del romaní. Ampli ús terapèutic. Detall de les principals indicacions.

8882. URBANO, M. A. ESCUDERO, A; BORDAS, M; MARTIN, MJ:

“Llibre de les medecines particulars de Ibn Wafid: anàlisis”

BSA-HCFC, 1995, núm. 9, pp. 53-56.

Anàlisi d'aquest text clàssic, a partir de l'edició que en féu Lluís Faraudo de Saint-Germain, publicada el 1943, amb traducció catalana del text àrab.

8883. URECH i CIFRÉ, Casimiro:

“Memòria del Hospital General de las islas Baleares”

Palma de Mallorca, Imp. de Pedro José Gelabert, 1878, 158 pàgines

Té un llarg subtítol explicatiu: “Noción histórica sobre su origen, patronato, prerrogativas, culto y economía...”

8884. URGELL, Melani d’:

“Adéu a un junedenc meritíssim”

La Mañana, Lleida, 12-XII-1985, p. 13.

Nota necrològica de Josep Cornudella i Capdevila.

8885. URJA, Lluís :

“Entrevista a Joan Clos, alcalde de Barcelona. Debemos despertar”

La Vanguardia, 28-IX-1997, Vivir en ..., p. 13.

Entrevista a Joan Clos, metge, en fer-se càrrec de l’alcaldia de Barcelona, substituïnt a Pasqual Maragall. Fotografia.

8886. URJA, Lluís :

“Casas i Maragall, hombres fuertes del equipo de Clos”

La Vanguardia, 1-X-1997, Vivir en ..., p. 5.

Notícia del nou equip municipal de Barcelona, en el que Clos, alcalde, i Xavier Casas, primer tinent d’alcalde, són metges. Fotografia.

8887. URIACH i MARSAL, Joan :

“La història del medicament a Catalunya”

Gimbernat, 1988, X, pp. 327-330.

Notes dedicades als antecedents dels laboratoris farmacèutics i de la indústria farmacèutica catalana: les adrogueries.

8888. URIACH i MARSAL, Joan:

“Manresa, a la Biblioteca Uriach”

Gimbernat, 1991, XV, pp. 287-289.

Breu descripció dels impresos -68 en total- dipositats a la Biblioteca Uriach, del Centre de documentació d’Història de la Medicina de Manresa. Són datats a Manresa entre el 1773 i el 1832. La majoria és documentació oficial tocant temes sanitaris, de la professió mèdica ..., etc.

8889. URMENETA, F. de :

“Letamendi, antropólogo y humanista”

Fol. Clin. Int., 1967, 27 (2), pp. 103-108.

Consideracions sobre alguns aspectes teòrics de l’obra i pensament de Letamendi.

8890. URTEAGA GONZÁLEZ, Luis:

“Miseria, miasmas y microbios. Las topografías médicas y el estudio del medio ambiente en el siglo XIX”

Geo Crítica, Cuadernos Críticos de Geografía Humana, Septiembre 1980, (IX) núm. 29, 52 pp. Universitat de Barcelona.

Estudi des d'un punt de vista general i social de les qüestions de les malalties transmissibles, epidèmies i salubritat. Valoració de les topografies. Relació extensa de topografies a la bibliografia.

8891. URTEAGA GONZÁLEZ, Luis:

“Barcelona i la higiene urbana en l'obra d'en Monlau”

in R. Grau et al., *El naixement de la infraestructura sanitària a la ciutat de Barcelona*. Estudis i Recerques, Sèrie Salut Pública, 1987, núm. 6, pp. 29-37.

8892. URTEAGA GONZÁLEZ, L. ; NADAL, E. :

“En los orígenes de la estadística municipal: la creación de los servicios de estadística del Ayuntamiento de Barcelona”

in Capel, H. ; López Piñero, J. M. ; Pardo Tomás, J. (coords), *Ciencia e Ideología en la ciudad (II)*. I Coloquio Internacional. Valencia, Generalitat Valenciana, Conselleria d'Obres Públiques, 1994, Vol. 2, pp. 87-101.

8893. USANDIZAGA BEGUIRISTAIN, José Antonio:

“Notas históricas de los distintos servicios: Obstetrícia”

in Hospital Clínico Cincuentenario .... 1957, pp. 141-142.

Descripció breu de l'evolució de la càtedra d'obstetrícia de la Facultat de Medicina de Barcelona, amb esment de l'obra dels professors Bonet i Amigó, Nubiola i Usandizaga.

8894. USANDIZAGA BEGUIRISTAIN, José Antonio:

“Ha muerto don Manuel”

Acta Obstetr. Ginecol. Hisp. Lusit., 1982, pp. 441-447.

Evocació humana i familiar de la personalitat de Manuel Usandizaga Soraluece (1898-1982), en la sessió necrològica de la RAM de Barcelona.

8895. USANDIZAGA CALPARSORO, Manuel; COLL FIOL, Carmen:

“José Rives y Mayor”

Med. Hist., Desembre 1975, núm. 52.

Estudi de l'obra de Josep Rives que fou catedràtic de Clínica Quirúrgica d'operacions al Col·legi de San Carlos de Madrid. Detall d'un manuscrit i de les seves comunicacions i censurens a les Juntes Literàries del Col·legi. L'operació a Gimbernat.

8896. USANDIZAGA SORALUCE, MANUEL:
“Tocólogos catalanes de otros tiempos”
 in III Cong. Hispano Portugués de Obstetricia y Ginecología. Barcelona, 1950.
 Programa, s.p. (10 pàgines fol.)
Visió breu de conjunt dels principals trets de la història de l'especialitat a Catalunya, des d'obres medievals (Sheshet Benvist) fins a la meitat del segle XIX. Iconografia abundant.
8897. USANDIZAGA SORALUCE, MANUEL:
“Catálogos de los libros españoles de pediatria anteriores a 1850”
 Barcelona, 1952, 37 pp.
8898. USANDIZAGA SORALUCE, MANUEL:
“El doctor Pedro Castelló y Ginestá”
 AMB, 1952, 12, s.p.
Dades sobre la família de Pere Castelló, la seva assistència a Ferran VII i la família reial. Iconografia.
8899. USANDIZAGA SORALUCE, MANUEL:
“A la memoria del profesor Rafael Ramos Fernández”
 AMB, 1955, 46, s.p.
Recordatori personal de l'etapa de catedràtic de Salamanca, del projecte de creació d'un gran hospital infantil a Madrid. Altres aspectes. Text de la sessió necrològica a la Facultat de Medicina de Barcelona el 6-V-1955.
8900. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :
“La obstetricia de Damián Carbón (1541)”
 Med. Esp. 1942, VIII, 47, pp. 539-544.
Nota sobre el llibre de Damià Carbó i Malferit (1541), un dels primers en tractar temes obstètrics en llengua vulgar, no llatina.
8901. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :
“Historia de la Obstetricia y de la Ginecología en España”
 Santander, Aldus, 1944, 361 pp.
Text important. De fet és la primera història específica i àmplia d'una especialitat a Espanya. Ha tingut una gran influència indirecta en treballs ulteriors sobre història de les especialitats. Bàsic pel coneixement del tema. Nombroses referències a fets relacionats amb la medicina catalana. Iconografia abundant. Bibliografia i índex molt acurats. És un clàssic de la historiografia mèdica espanyola.
8902. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“Historia del Real Colegio de Cirugía de San Carlos de Madrid”

Madrid, CSIC, 1948, 129 pp.

Treball interessant, però breu per l'abast del tema, sobre diversos aspectes de l'organització i professors del col·legi de San Carlos. Gran participació de catalans des de la seva fundació. Relació de memòries presentades. Font important d'informació.

8903. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“Juntas Literarias del Real Colegio de Cirugía de Barcelona”

Barcelona, RAM de Barcelona, 1956, 67 pp.

Discurs d'ingrés a la RAM de Barcelona. Contribució ibàsica pel coneixement de l'activitat científica de l'antic Col·legi de Cirurgia de Barcelona. Hi ha un apèndix amb el títol de 188 memòries, entre 1765 i 1835, presentades a les Juntas literàries. Bons índexs de noms i de matèries. Hi ha un comentari previ extens, sobre el contingut d'aquestes memòries, que analitza per temes. Bàsic pel coneixement de la medicina catalana de l'època. Fou contestat per Víctor Conill i Montobbio.

8904. USANDIZAGA SORALUCE, MANUEL:

“Damián Carbón”

in XV Cong. Int. Hist. Med., Madrid, 1956, 7 pp.

Monografia breu en que estudia l'obra de Damià Carbó, autor del Libro del arte de las comadres (1541).

8905. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel et al. :

“Homenagem a Escola Ginecologica Obstetrica da Universidade de Barcelona”

in Acta Gynaecologica et Obstetrica Hispano Lusitana, 1958, 7(6), pp. 335-394.

Contribució monogràfica a l'estudi de l'escola barcelonina d'obstetrícia i ginecologia. Conjunt de sis treballs de: Usandizaga, Amigó, Garriga Roca, Agustí Planell i Conill Serra.

8906. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“La ginecología española en el siglo actual”

in “Homenagem ...”. Acta Gynaecologica et Obstetrica Hispano Lusitana, 1958, 7(6), pp. 7-22.

Visió global de la ginecologia a Espanya en el segle XX, seguint el mètode generacional. Nombroses referències a ginecòlegs catalans: Fargas, Bonet, Recasens, Nubiola, Conill, Emili Gil Vernet.

8907. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“Historia del Real Colegio de Cirugía de Barcelona (1760-1843)”

Barcelona, Instituto Municipal de Historia, 1964, 242 pp.

Monografia en que es fa un estudi molt complet, amb riquesa de documentació, sobre l'organització i activitat del Col·legi de Cirurgia de Barcelona. El treball es dedica principalment a les estructures i deixa de banda les persones i la seva obra. Hi ha una part rica d'apèndix, amb fonts importants.

8908. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“Tocólogos catalanes de otros tiempos”

Med. Hist., 1966, 23.

Referència a diversos metges catalans, d'interès per la història de l'obstetricia, sobretot la seva activitat al Col·legi de Cirurgia. S'esmenten, entre altres: D. Carbó; A. Amiguet; J. Poch; J. Alsinet; A. Monravà; P. Virgili; J. M. Capdevila; F. Borràs; A. Mayner; F. Gispert; V. Grasset.

8909. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“La práctica de la litotomía por los cirujanos catalanes de los Reales Colegios (1750-1827)”

Asclepio, 1966-1967, 18-19, pp. 313-339.

Una primera part del treball fa referència a les diverses tècniques i instrumental de la litotomia. Una segona part estudia l'aportació dels cirugians del Reial Col·legi de Barcelona: P. Virgili, A. Gimbernat, J. Rives, J. Torner, R. Vidal, A. San German, C. Oliveras i altres. 10 figures. 20 cites.

8910, USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“La Urología de los médicos y cirujanos catalanes ilustrados (1750-1827)”

Medicina Clínica, 1969, 53, pp. 407-419.

8911. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel :

“Cuidados a la madre y el recién nacido según el arte medieval catalán”

Act. I CIHMC, Barcelona, 1970, II, pp. 323-335.

Publicat també, in extenso, i amb riquesa iconogràfica, Acta Obstetr. Ginecol. Hisp. Lusit., 1970, supl. Núm. 4, pp. 3-73.

Estudi extens, amb moltes il·lustracions (51 figures) de representació del part o de l'atenció als infants en pintures medievals catalanes

8912. USANDIZAGA, Manuel :

“Víctor Conill Montobbio (1886-1970)”

An. Med. Cir., 1970, 50, 220, pp. 297-305.

Discurs necrològic a la RAM de Barcelona. Particular valoració de la seva personalitat humana i docent. Estudi de la seva obra científica.

8913. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“El balneario de Vallfogona de Riucorb”
 Asclepio, 1980, 32, pp. 467-484.
Notícia del balneari i del Congrés de la litiasi biliar que s’hi féu el 1935. Esmenta alguns metges: Ciriaco Giner, Llorenç Sicart, Florenci Figueras, Miquel Torelló i Cendra, Antoni Mundo, entre altres.
8914. USTRELL i TORRENT, Josep M.:
“Santa Apol·lònia”
 Igualada, Periòdic de l’Anoia, 4-II-1984.
Sobre aquesta santa, que és patrona dels odontòlegs
8915. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Les aigües medicinals del balneari de Vallfogona de Riucorb”
 Vallfogona de Riucorb, Centre Cultural M. Vicenç Garcia, 1984, 22 pp.
8916. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Las aguas minero medicinales de Vallfogona de Riucorb”
 Vallfogona de Riucorb, Centre Cultural M. Vicenç Garcia, 1984, 21 pp.
Versió castellana
8917. USTRELL i TORRENT, Josep M.:
“Les aigües medicinals”
 in Vallfogona de Riucorb. Santes Creus, Fundació [d’Història i Art] Roger de Belfort, 1984, pp. 135-154.
Estudi sobre les aigües de Vallfogona: les fonts Salada, Pudosa i Ferrosa. El RD de 7-VII-1903 i la declaració d’utilitat pública. Notes sobre alguns metges directors: Miquel Torelló i Cendra (n. Igualada 1899-Llorac 1936); Josep Martí i Morera (L’Albió 1898) i Antoni Mundo Fuertes (n. València 1907).
8918. USTRELL i TORRENT, Josep M:
“Associacions odontològiques catalanes (de l’inici al 1936)”
 Gimbernat, 1985, IV, pp. 367-377.
Dades sobre nou associacions, des de l’Institut Estomatològic de Barcelona (1879) i el Cercle Odontològic de Catalunya (1879). Esment de l’obra de Simeó Bruguera entre altres. Dades més recents.
8919. USTRELL i TORRENT, Josep M:
“Ampliació de dades sobre el Balneari de Vallfogona”
 La Segarra, Santa Coloma de Queralt, 1986, 81, p. 17.
Ampliació del treball de l’autor, de 1980, sobre tema. Metges que hi han exercit.
8920. USTRELL i TORRENT, Josep M:

“Memòria del doctor Josep Martí Morera”

Avui, 12-IX-1987, p. 17.

Article ran de la mort d'aquest metge on es valora la seva aportació a la hidroteràpia i les seves col.laboracions al setmanari Pamflet, amb el pseudònim “Orfila”.

8921. USTRELL i TORRENT, Josep M:

“Odontologia preventiva i social (1900-1936)”

Gimbernat, 1987, VII, pp. 307-314.

Les places de dentista municipal de Barcelona (1906). Inspecció odontològica escolar. Un servei d'odontologia a Sant Pau (1913). Cercle odontològic de Catalunya. El Dr. Carol Montfort. Evolució de l'ensenyament.

8922. USTRELL i TORRENT, Josep M. :

“Simó Virgili. Un dentista català del segle XIV”

Annals de Medicina, Juny 1988, vol. LXXIV, núm. 6, pp. 160-161.

Informació sobre un queixaler barceloní de la segona meitat del segle XIV.

8923. USTRELL i TORRENT, Josep M. :

“El Dr. Antoni Anglada i Torres (1850-1919) en els inicis de l'estomalogia catalana”

Gimbernat, 1988, IX, pp. 347-359.

Nota biogràfica de l'estomatòleg Antoni Anglada i Torres, impulsor de l'especialitat a casa nostra.

8924. USTRELL i TORRENT, Josep M. :

“Evolución histórica de la profesión dental en Cataluña (1760-1937). Historia descriptiva de la evolución de sus estudios y de la importancia de las asociaciones”

Barcelona, Tesi Doctoral, U.B., 1988, 2 vols, 290 pp. i 306 pp.

Estudi molt ampli sobre el passat de l'odontologia a Catalunya, font important de dades, bàsic pel coneixement del tema.

8925. USTRELL i TORRENT, Josep M.:

“Orígens del col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya”

Barcelona, 1988.

8926. USTRELL i TORRENT, Josep M.:

“Història general de l'odontologia. Aportació al Mil·lenari de Catalunya”

Barcelona, Universitat de Barcelona, s.d, curs 1988-1989, 209 pp + il·lustracions.

Llibre fet amb intenció docent des de la nova Facultat d'Odontologia de la Universitat de Barcelona.

8927. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Tercer aniversari d’una advocació”
 But. Col. Of. D’Odont. i Est. (COEC), Barcelona, Març-Abril 1989.
8928. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“El metge Martí d’Albió (1898-1987)”
 Actes I Jornads d’Hist. de Med. Tarraconense, Abril 1989, Vol. I. s.p.
Nota sobre el metge Josep Martí i Morena i la seva defensa de la hidroteràpia.
8929. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“La Confraria de Santa Apol.lònia de Barcelona”
 Barcelona, Lab. Inibsa, 1991.
Conferència pronunciada el 9 de febrer de 1990 a la Facultat d’Odontologia de la UB, en el campus de Bellvitge.
8930. USTRELL i TORRENT, Josep M.:
“Història entorn de Santa Apolonia i la seva Confraria a Barcelona”
 But. COEC , 1994, 57, pp. 14-19.
8931. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Contribució al coneixement odontològic en la Catalunya de l’Edat Mitjana”
 in IX CHMC, Blanes 31-V i 1/2-VI- 1996, Volum I. Gimbernat, 1996, XXV, pp. 241-252.
L’evolució en el coneixement i en l’exercici de l’Odontologia, a Catalunya, al llarg de l’Edat Mitjana.
8932. USTRELL i TORRENT, Josep M.:
“El català i l’odontologia: un lligam científic a través de les publicacions”
 Arxius d’Odontologia, Abril 1997, 1, pp. 23-30.
8933. USTRELL i TORRENT, Josep M.:
“Història de l’Odontologia”
 Barcelona, Universitat de Barcelona, 1997, 228 pp.
Inclou referències a odontòlegs catalans.
8934. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Odontologia forense en la identificació del bisbe Irurita. Un treball inèdit del Dr. Joan Carol Monfort”
 Gimbernat, 1997, XXVIII, pp. 239-246.
Nota sobre l’identificació, a través de l’estudi odontològic (1943), del bisbe Irurita, assassinat en temps de la Guerra Civil (1936).

8935. USTRELL i TORRENT, Josep M. (dir):
“Història de les Ciències de la Salut a l’Anoia”
 Barcelona, Fundació Uriach 1838, 1998, 364 pp.
Recull de comunicacions presentades a les Jornades d’Història de les Ciències de la Salut de l’Anoia (Igualada, 5-6 d’octubre de 1996). Important per a conèixer aspectes històrics de la medicina a l’Anoia.
8936. USTRELL i TORRENT, Josep M.:
“Miquel Torelló i Cendra (1899-1936), pediatre i metge del balneari”
 in Ustrell, J. M. (dir), Història de les Ciències de la Salut a l’Anoia. Barcelona, 1998, pp. 262-292.
Fotografia i estudi detallat de la vida i obra d’aquest pediatre.
8937. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“El doctor Joan Carol i Montfort i la Catalunya del seu temps”
 Barcelona, 2000, 156 pp (edició biligüe català-castellà).
 Premi Lluís Sayé 1999 de la RAM de Catalunya.
Biografia d’un dels més prestigiosos odontòlegs catalans, nascut a Manresa l’any 1889 i mort a Barcelona el 1986. Iconografia.
8938. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Influència de la cirurgia europea en l’odontologia catalana del segle XVIII”
 in XI CHMC, Barcelona 2000, Volum I. Gimbernat, 2000, XXXIV, p. 73-78.
Estudi sobre l’influència de l’odontologia italiana i francesa a Catalunya i principalment de la segona en el segle XVIII: en aquest període destacà la influència de l’obra de Gariot, Bourdet i Fauchard.
8939. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Dades històriques de l’odontologia relacionades amb les Illes Balears”
 in Actes XII CHMC, Pollença 2002, Vol. II. Gimbernat, 2002, XXXVIII, p. 117-128.
Article sobre l’evolució, a Catalunya, del reconeixement acadèmic i social de l’odontologia a partir segle XIX (l’any 1875 es crea el títol de Cirugía dentista) fins entrat el segle XX, tot posant de relleu la contribució dels metges de les Illes.
8940. USTRELL i TORRENT, Josep M. :
“Joan Carol Murillo (1917-1997) i la seva aportació a l’ortodòncia. Vida i obra”
 Gimbernat, 2003, XL, pp. 199-212.
Perfil professional d’aquest odontòleg, membre d’una nissaga d’odontòlegs. Especialitzat en l’ortodòncia: la seva aportació es pot resumir en la invenció del tractament amb Plaques selectives, la fundació, amb altres professionals, de la Sociedad Española de Ortodòncia (SEDO) i la tasca docent en el Servei

d'Estomatologia de l'Hospital de Sant Pau, que havia estat creat pel seu pare.

8941. USTRELL i TORRENT, Josep M. ; SANZ SERRULLA, F. Javier:

“Aproximació a l’obra científica del Dr. Joan Carol Montfort (Manresa 1889-Barcelona 1986)”

in Actes VIII CHMC, Barcelona 3-5 de juny 1994, Volum I. Gimbernat, 1994, XXI, pp. 293-302.

Aproximació a l’obra científica de l’odontòleg Joan Carol Montfort. L’article va encapçalat per una nota biogràfica i professional. Els camps d’estudi retinguts per Ustrell són: la Història de la Odontologia; els Estudis Docents d’Odontologia; l’Estomatologia General; l’Anatomia, Histologia i Fisiologia Dental; la Radiologia; la Patologia Dentària; la Patologia Tumoral i la Cirurgia Oral i Maxil·lofacial entre molts d’altres.

8942. USTRELL i TORRENT, Josep M. ; TORNÉ DURAN, Sergi :

“Pere Carol Martí (Sabadell 1852-Barcelona 1923) en els inicis de l’odontologia a Catalunya”

in Actes VIII CHMC, Barcelona 3-5 de juny 1994, Volum II. Gimbernat, 1995, XXIII, pp. 255-262.

Nota sobre la vida i obra d’un dels impulsors de l’odontologia a Catalunya, el Dr. Pere Carol Martí. Treballà per la consolidació de la professió tant a nivell català com espanyol: autor d’una extensa obra i promotor d’institucions (Círculo Odontológico de Cataluña) i publicacions (Lanceta, portaveu de dita institució). Exercí a Barcelona i a Manresa.

8943. UTRILLO, Jaume:

“El Dr. Ignasi Melé”

Monografies Mèdiques, 1928, núm. 18.

Nota breu sobre el Dr. Melé, nat a Cervera, ran de la seva mort. Exercí trenta-set anys de metge a Tossa. Tasca arqueològica i formació d’un museu.